

Kulturmiljöenheten

Ulrika Jansson

Direktnr. 023-813 59

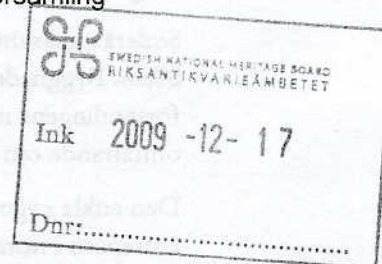
Faxnr. 023-812 28

ulrika.jansson@lansstyrelsen.se

Rättviks missionsförsamling

Torggatan 10

795 30 RÄTTVIK

Beslut om byggnadsminnesförklaring av Söderås missionshus, Söderås 14:18, Rättviks socken och kommun.

(2 bilagor)

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 3 kap 1 § (1988:950) lagen om kulturminnen att förklara Söderås missionshus, Söderås 14:18, Rättviks socken och kommun för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt samma lag och kapitel 2 § följande skyddsföreskrifter:

Skyddsområdet omfattar det på situationsplan med röd begränsningslinje avgränsade området med därtill hörande byggnader.

1. Byggnaderna får inte rivas, flyttas, byggas om eller på annat sätt förändras till sin exteriör.
2. Ingrepp får inte göras i missionshusets stomme, ursprunglig planlösning, äldre fast inredning eller ytskikt.
3. Missionshusets stora sal får inte förändras. Fond- och takmålningarna får inte tas bort eller på annat sätt förändras.
4. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
5. Det område som på situationsplanen avgränsas med röd linje får inte ytterligare bebyggas. Inom området får inte heller sådana åtgärder vidtas med mark och vegetation att karaktären förvanskas.

Samråd skall ske med länsstyrelsen i frågor som rör vård och underhåll av byggnader och område.

Om särskilda skäl föreligger för att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsföreskrifterna får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till sådana förändringar.

2009-12-21 beslöt Sh
Ulrika Jansson IF: BM-reg. Az.
/K

Redogörelse för ärendet

Frågan om byggnadsminnesförklaring väcktes 1989-02-21 av Rättviks missionsförsamling.

Söderås missionshus är beläget intill riksväg 80 i Söderås med en storslagen utsikt över Siljan. Byggnaden uppfördes 1877 med hjälp av gåvor och frivilliga dagsverken från församlingens medlemmar. Missionshuset gavs sin nuvarande gestaltning vid den omfattande om- och tillbyggnad som gjordes 1903.

Den enkla nygotiska byggnaden är orienterad i väst-östlig riktning och har ett utskjutande entréparti i norr. Timmerstommen är uppförd i en och en halv våning och vilar på en sockel av bearbetade naturstensblock. Fasaderna är klädda med liggande fasspontpanel och bröstpanel av stående dito. Dekorerede omfattningar omger de smala, spröjsade fönstren. Sadeltaket är täckt med rödmålad, falsad skivplåt. Entrén artikuleras av två kannelerade pilastrar samt en fronton som kröns av ett förgyllt kors.

I bottenvåningen inryms lilla och stora salen, kök, predikantrum samt trapphus. På övre våningen finns den f.d. vaktmästarbostaden och en mindre samlingslokal. På tomten finns förutom missionshuset också en uthusbyggnad som uppfördes under 1920-talet.

Stora salen smyckas med fond- och takmålningar gjorda av Lars Kers (1867-1945) från byn Lima i Leksand. Förlagorna till målningarna hämtades ur Gustav Dorés illustrerade familjebibel. Salen är dessutom försedd med ett rikt arkitekturbundet måleri som bland annat utgörs av varierade schabloner vilka kompletterats med frihandsmåleri, språkband och andra typer av dekorativt måleri.

Motivering till länsstyrelsens beslut

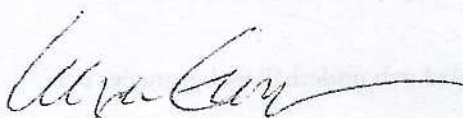
Söderås missionshus har ett högt kulturhistoriskt värde och vittnar om den samhällsförändring som ägde rum under 1800-talets senare del då väckelserörelsen växte fram. Missionshusen kom att spela en central roll för rörelsens utveckling och dess ställning i samhället.

Stora salen i Söderås missionshus är genom sina konstnärliga utsmyckningar, framförallt fond- och takmålningarna, särskilt värdefull.

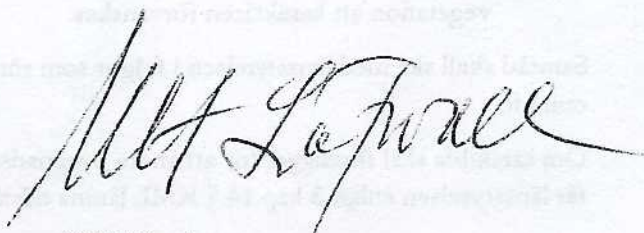
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten enligt bilaga 1.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsråd Inger Eriksson, beslutande, företrädare för rättsenheten, företrädare för plan- och beredskapsenheten samt länsantikvarie Ulf Löfwall, föredragande.

Inger Eriksson

Ulf Löfwall

Bilagor:

Hur man överklagar

Situationsplan

Kopia till:

✓ Riksantikvarieämbetet (bilaga 1 & 2), Samhällsavdelningen, Box 5405, 114 84 Stockholm

Lantmäterimyndigheten i Dalarnas län (bilaga 2), Box 1962, 791 19 Falun

Miljö- och byggnadsnämnden i Rättviks kommun (bilaga 2), 795 80 Rättvik

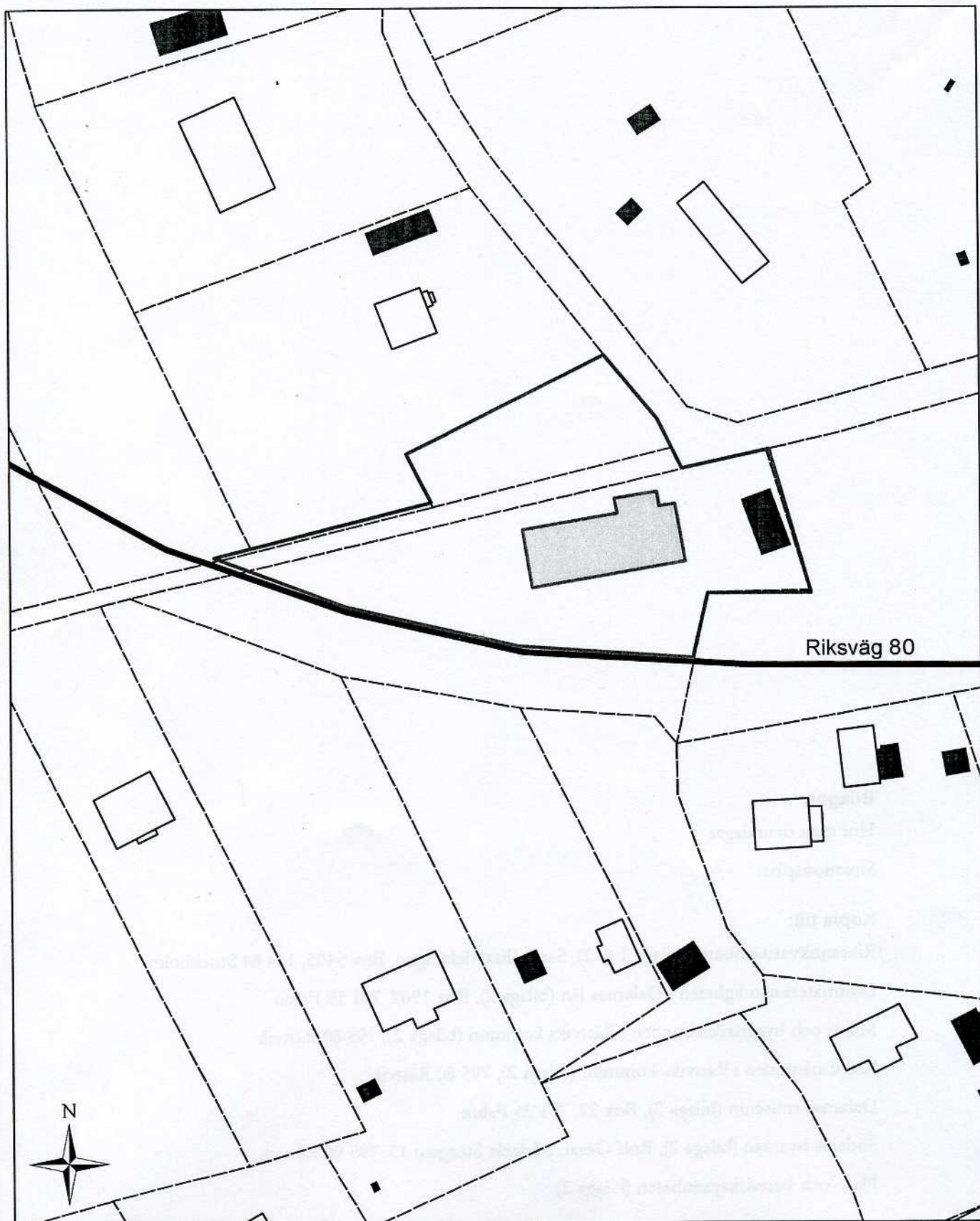
Kulturnämnden i Rättviks kommun (bilaga 2), 795 80 Rättvik

Dalarnas museum (bilaga 2), Box 22, 791 21 Falun

Söderås byamän (bilaga 2), Rolf Gesar, Söderås Storgatu 13, 795 90 Rättvik

Plan- och beredskapsenheten (bilaga 2)

Situationsplan, Söderås missionshus

© Länsstyrelsen Dalarna, Bakgrundskarta © Lantmäteriet ärende 106-2004/188W

1:1 000

- Skyddsområde
- Söderås missionshus

0 12,5 25 50 Meters

